

NVE

Reguleringsmyndigheten
for energi – RME

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 28.03.2023

Vår ref.: 202306144-1 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Høringsinnspill – RME – Forslag til endringer i midlertidig lov om strømstønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutfgifter med forskrifter (timesbasert stønadsberegning mv.) – Olje- og energidepartementet

1 Innledning

Vi viser til Olje- og energidepartementets (OED) høring om forslag til endringer i midlertidig lov om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutfgifter med forskrifter (timesbasert stønadsberegning mv.) der departementet ber om innspill innen tirsdag 28. mars 2023.

I forslaget foreslår OED å endre fra å beregne støttesatsen basert på en gjennomsnittlig månedlig elspotpris til å beregne støttesatsen for hver enkelt time i måneden. Videre foreslår departementet at nettselskapene selv kan håndtere feilutbetalinger på inntil 10 000 kr per kunde uten vedtak fra RME.

Formålet med de foreslåtte endringene er å gjøre det enklere for kundene å regne seg frem til hvor mye støtte de faktisk får, ved at de får støtte basert på prisen i de timene de faktisk bruker strømmen. En økning av støtteandelen vil bidra til at strømstøtten i større grad avbøter konsekvensene de ekstraordinært høye strømprisene har for husholdningene. Formålet er videre å gi større forutsigbarhet for husholdningene ved å forlenge ordningen slik at den gjelder for bruk ut 2024.

2 RMEs vurdering av timesbasert strømstøtte

Departementet redegjør i høringsnotatet for flere av argumentene mot å legge om strømstøtteordningen på denne måten. RME mener at disse bør tillegges stor vekt. RME ble i bestilling fra OED av 10. februar 2023 bedt om å vurdere virkningene av å endre fra en månedlig gjennomsnittlig støttesats til en timebasert beregning av støttesatsen slik som det som det nå foreslås. I vårt svar til OED av 15. februar 2023 tilrådte vi at ordningen ikke ble lagt om. Vi pekte vi på 8 argumenter som taler imot at det innføres en timebasert ordning. Vi gjentar disse argumentene i dette høringssvaret:

1. En slik omlegging vil svekke husholdningenes motivasjon til å flytte forbruk fra timer med svært høy pris til timer med lavere pris. Vi går mot en strammere effektbalanse i Norge. I en situasjon med et presset kraftsystem og bekymringer for forsyningssikkerheten, vil det være uheldig. Høye kraftpriser reflekterer knapphet på kraft i disse timene. I slike situasjoner er det særlig viktig at det er sammenfall mellom samfunnets interesser og den enkelte husholdnings interesser.
2. Omlegging til en timebasert ordning vil medføre betydelig ekstraarbeid og økte kostnader for nettselskapene. Disse kostnadene må dekkes inn av nettselskapene over nettleien.
3. En slik omlegging kan uansett ikke innføres før om flere måneder. Det må påberegnes mye arbeid med programmering og systemutvikling. Nettselskapenes systemleverandører har tidligere opplyst at det vil ta rundt 6 måneder fra endringen er endelig fastsatt av Stortinget til systemene er klare for bruk.
4. En timesbasert ordning vil gjøre det langt mer krevende for RME å kontrollere at utbetalingene blir riktige. I dag er dette oversiktlig og enkelt å sjekke, både for husholdningen selv og for RME. En omlegging vil bety at hver husstand får sin egen individuelle støttesats. Vi må da begrense oss til enkle stikkprøver for kontroll. Sannsynligheten for å avdekke feilutbetalinger vil bli redusert.
5. En omlegging kan i første omgang bli oppfattet som en forenkling, men i praksis vil det bety at to husholdninger med likt strømforbruk kan få svært ulik støtte per måned, avhengig av når i løpet av måneden de bruker strøm. Den husholdningen som bruker mest strøm i timer når prisene er høye (og de burde spart eller flyttet forbruk), vil få mest støtte. Det kan bli oppfattet som urimelig.
6. En slik omlegging betyr at husholdningenes insentiver til strømsparing og flere tiltak for energieffektivisering svekkes.
7. Virkningen for kundene av en slik omlegging av ordningen er begrenset, anslått til tilsvarende økt strømstøtte på 5,5 prosent på en årlig basis.
8. Kunder med fastprisavtaler vil få insentiver til å bruke strøm når støttesatsen er størst. Det er i timer der prisen er høy, og knappheten på kraft er størst.

RMEs råd til departementet er derfor fremdeles at strømstøtteordningen ikke legges om til å bli timebasert.

Dersom det er ønskelig å gjøre støtteordningen mer romslig, anbefaler RME at en i stedet reduserer terskelverdien, øker støtteandelen eller beregner strømstøtten ut fra en forbruksvektet månedlig gjennomsnittspris. Et alternativ er også å gjøre den variable delen av strømstøtteordningen mindre gunstig, i form av lavere støtteandel eller høyere terskelverdi, og samtidig kompensere for dette ved å innføre et fastledd.

3 Tilbakebetaling av urettmessig utbetalt strømstøtte

OED foreslår i høringsnotatet å sette en grense på 10 000 for når nettselskapene kan kreve tilbakebetaling. Om kunden er uenig, kan saken bringes inn til RME for avgjørelse. RME har tidligere foreslått å sette en slik grense. Etter en ny vurdering har vi imidlertid kommet frem til at det mest hensiktsmessige er å fjerne eller øke terskelen for hvilke krav nettselskapene kan kreve tilbakebetalt uten at RME i forkant har fattet et vedtak. En forutsetning for dette må være at kunden og nettselskapet er enige om at det er skjedd en feilutbetaling og at de er enige om beløpet som skal tilbakebetales. Så lenge kunden får god informasjon fra nettselskapet og de er enige om beløpet, bør det ikke være en øvre grense på hvilke krav nettselskapene kan kreve tilbakebetalt.

Et argument for å fjerne grensen helt er at kunden uansett har mulighet til å bestride kravet ved å bringe saken inn til RME for avgjørelse.

RME har dessuten ingen fullstendig oversikt over feilutbetalingene eller størrelsen på disse, Grunnet ordningens varighet er det grunn til å tro at en stor andel av feilutbetalingene er større enn 10 000 kr. Det er nettselskapene som utbetaler støtten og som har oversikt over hver enkelt kunde. Det vil derfor være mer effektivt om de kan kreve tilbakebetalingen uten å måtte få et vedtak fra RME først. Det er likevel viktig å sikre kundens interesser. Dette er ivaretatt ved at nettkunden kan bringe saken inn for avgjørelse hos RME. Det er viktig at kunden får god informasjon om dette på et tidlig tidspunkt, slik som forslaget legger opp til.

Med hilsen

Kjetil Lund
Vassdrags- og energidirektør

Tore Langset
Direktør RME

Godkjent i henhold til RME sine interne rutiner.

Mottakerliste:

Olje- og energidepartementet

Kopimottakerliste: